

TANTÁRGYI ADATLAP

FENNTARTHATÓ KÖRNYEZET- ÉS ERŐFORRÁSGAZDÁLKODÁS

BMEGT42M524

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

FENNTARTHATÓ KÖRNYEZET- ÉS ERŐFORRÁSGAZDÁLKODÁS

Azonosító

BMEGT42M524

A tantárgy jellege

kontaktórási tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	24
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés

(minőségértékelés)

típusa

Vizsga

Kreditszám

5

Tantárgyfelelős

<i>Neve</i>	<i>Beosztása</i>	<i>Email címe</i>
-------------	------------------	-------------------

Dr. Horváth György Ádám, egyetemi adjunktus horvath.gyorgy@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Környezetgazdaságtan és Fenntartható Fejlődés Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar - HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: **Regionális és környezeti gazdaságtan részidős képzés őszi kezdés**

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: **2**

Szak: **Regionális és környezeti gazdaságtan részidős képzés tavaszi kezdés**

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: **1**

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs

Gyenge - mikro- és makroökonómia - környezetgazdaságtan - micro- and macroeconomics - environmental ec

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek A BMEGT42M003, BMEGT42M004, BMEGT42MN03, BMEGT42MN17, BMEGTMN20, BMEGTM016, BMEGT42M400, BMEGT42M500, vagy bármely más tárgykódon meghirdetett, szabadon választhatóként felvett, hasonló tematikájú tárgy kötelező teljesítése esetén. BMEGT42M003, BMEGT42M004, BMEGT42MN03, BMEGT42MN17, BMEGTMN20, BMEGTM016, BMEGT42M400, BMEGT42M500, or any other course with a similar syllabus not listed here.

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa 2019. május 29./5. számú határozatával, érvényes 2019. május 30-tól.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A tantárgy célja megismertetni a hallgatókat a környezeti és természeti tőkeelemek gazdálkodásával kapcsolatos főbb kihívásokkal, a gazdasági alapoktól kezdve a gyakorlati problémákon át a jövőtudatos megoldásokig. A tárgy célja, hogy a hallgató megértéssel kövesse a tárgy ismeretanyagához kapcsolódó világeseményeket és helyi történéseket, felmérhesse ezek következményeit, hatásait, és szükség szerint válaszlépéseket határozzon meg.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. Ismeri a közgazdasági megközelítés szerepét a fenntartható fejlődésre való átmenetben;
2. Tisztában van a közgazdasági döntéshozatalhoz szükséges értékelés alapvető módszereivel;
3. Ismeri a környezetértékelés célját és alapvető módszereit, eljárásait;
4. Ismeri a statikus és a dinamikus közgazdasági hatékonyságon alapuló értékelés lehetőségeit és korlátait;
5. Tisztában van az időtávok szerepével a döntéshozatalban, a különösen hosszú időtávokból fakadó problémákkal;
6. Ismeri a nem-megújuló erőforrásokkal való gazdálkodás alapösszefüggéseit, problémáit, lehetséges megoldásait, tisztában van a helyettesítők szerepével és a különböző költségtényezők változásainak hatásaival;
7. Ismeri az energetikai átállás okait, hajtóereit, lehetőségeit és korlátait;
8. Tisztában van az anyagok újrahasznosításának szükségességével, egyes kulcsfontosságú anyag- és erőforrástípusok újrahasznosításának/újrahasználatának sajátosságaival;
9. Tisztában van az emberi élet fennmaradásához szükséges legalapvetőbb természeti erőforrások, így a víz, a levegő, a talaj és földterület fenntarthatósági kérdéseivel; 1
10. Tisztában van az élelmiszertermelés, a halászat, a vadászat, a mezőgazdasági tevékenység és az erdőgazdálkodás globális és lokális trendjeivel, problémáival és lehetőségeivel; 1
11. Ismeri a szennyezéscsökkentés gazdasági alapösszefüggéseit, a (helyi és térségi) rögzített, pontszerű és diffúz, globális, valamint mozgó forrású szennyezés problémakörének alapjait, főbb megoldási lehetőségeit; 1
12. Tisztában van a hulladékok (különös tekintettel a veszélyes és nukleáris hulladékok) előállításának, tárolásának, kezelésének generációkon átívelő gazdasági, társadalmi és környezeti következményeivel; 1
13. Tisztában van az éghajlatváltozás folyamataival, jelenségeivel, az éghajlatvédelem főbb törekvéseivel, intézményeivel, programjaival, céljaival; 1
14. Tisztában van az emberiség XXI. századi céljaival, a fenntartható fejlődés útkeresésének főbb alakítóival, a népesség és fejlődés konfliktusaival, az emberiség jövőjének lehetséges forgatókönyveivel.

Képesség

1. Érzékeny a jövő nemzedékek problémáival szemben, szolidaritást a jövő nemzedékeivel, és képes jövőtudatos, méltányos és igazságos döntéseket hozni;
2. Képes a fenntartható fejlődés érdekében gazdasági, társadalmi és környezeti cselekvési terveket vázolni, ezeket értékelni;
3. Képes gazdasági, társadalmi, környezeti döntéseket értékelni, figyelembe véve a generációkon átívelő hatásokat;
4. Képes az emberi társadalom szempontjából alapvető erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodásra;
5. Képes a szennyezésből fakadó problémák felismerésére, feltárására, ezek megoldására;
6. Megérti az éghajlatváltozás összefüggéseit, és ezek alapján képes tudatos döntéshozatalra;
7. Képes az emberiség XXI. századi kihívásait előre jelezni, és a szükséges megelőzési, megőrzési, vagy helyreállítási folyamatokban részt venni.

Attitűd

Önállóság és felelősség

1. Önállóan végzi az erőforrásokkal való gazdálkodás elemzési, értékelési feladatait, és egyénileg is képes a felmerülő problémákra válaszokat adni,
2. nyitottan fogadja a megalapozott kritikai észrevételeket,
3. egyes helyzetekben – csapat részeként – együttműködik hallgatótársaival a feladatok megoldásában,
4. gondolkozásában a rendszerelvű megközelítést alkalmazza,
5. törekszik arra, hogy az elvárható ismeretek terén felmerülő hiányosságait – így a természettudományok, a filozófia, a társadalomismeret és a gazdasági ismeretek terén – a lehető leghamarabb pótolja.

Oktatásmódszertan

Előadások, problémafelvetések, kommunikáció írásban és szóban, IT eszközök és technikák használata, opcionális önállóan és csoportmunkában készített feladatok, tervek készítése.

Tanulástámogató anyagok

- Bartus Gábor - Szalai Ákos: Környezet, jog, gazdaságtan. Budapest: Pázmány Press, 2014.
- Szlávik János (szerk.): Fenntartható környezet- és erőforrás-gazdálkodás. Környezetvédelmi kiskönyvtár 14. Complex kiadó, Budapest, 2005.
- Tietenberg, Tom – Lewis, Lynne: Environmental & Natural Resource Economics. 10th Edition. Pearson, 2014
- Folyóiratcikkek és további, folyamatosan kiadott oktatástámogató anyagok
- A detailed and up-to-date list is provided during classes.

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése két pillérét: 1. az elemzési, értékelési és tervezési készségeket bemutató, részteljesítmény értékelése (kidolgozandó házi feladat elkészítése és benyújtása); 2. valamint a félév közben elsajátított kompetenciák összegző értékelésére szolgáló cselekmény (írásbeli és szóbeli vizsga) jelenti.

Teljesítményértékelési módszerek

A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása: 1. Összegző tanulmányi teljesítményértékelés: a tantárgy és tudás, képesség típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja vizsgadolgozat formájában. A dolgozat az elsajátított alapismeretek felmérésére, valamint a meghatározó összefüggések ismeretének feltárására összpontosít. Az értékelés alapjául szolgáló tananyagrészt a tantárgy előadója határozza meg, a rendelkezésre álló munkaidő 60 perc. 2. Részteljesítmény-értékelés (házi feladat): a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek komplex értékelési módja, melynek megjelenési formája az egyénileg vagy csoportosan készített házi feladat, a házi feladat tartalmát, követelményeit, beadási határidejét értékelési módját az oktató határozza meg.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- 1. részteljesítmény értékelés (házi feladat): 50%
- 1. összegző tanulmányi teljesítményértékelés: 50%
- összesen: 100%

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	95
Jeles	87,5–95
Jó	75–87,5
Közepes	62,5–75
Elégséges	50–62,5
Elégtelen	50

Javítás és pótlás

1) Az összegző tanulmányi teljesítményértékelés pótolható. 2) Az összegző tanulmányi teljesítményértékelés első alkalommal a pótlási időszakban díjmentesen pótolhatók, javíthatók. Javítás esetén az új eredmény a régít minden esetben felülírja. 3) Amennyiben az 1) pont szerinti pótlással sem tud a hallgató elégtelentől különböző érdemjegyet szerezni, úgy – szabályzatban meghatározott díj megfizetése mellett – második alkalommal ismételt kísérletet tehet az eredményes teljesítésre. 4) A részteljesítmény-értékelés pótlása, késedelmes leadása a szorgalmi időszakban és a pótlási időszakban történik. A pótlási időszakban történő késedelmes leadás a szabályzatban rögzített különjárási díj ellenében.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon	24
félévközi készülés órákra	12
felkészülés a teljesítményértékelésekre	24
házi feladat elkészítése	40
kijelölt írásos tananyag önálló elsajátítása	30
vizsgafelkészülés	20
összesen	150

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőtestület véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2019. május 29-én, érvényes 2019. május 30-tól.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. Az egyes félévekben meghirdetett kurzusok sillabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok szerint.

- 1 A jövő víziója. A közgazdasági megközelítés alapjai: tulajdonjogok, externáliák és környezeti problémák.
- 2 Döntéértékelés: költség-haszon elemzések és más döntéstámogató módszerek. A környezetértékelés módszerei.
- 3 Dinamikus hatékonyság és a fenntartható fejlődés. A nem-megújuló erőforrások elosztása, az időtáv problémája, helyettesítők és kitermelési költségek.
- 4 Energia: átállás kimerülő forrásokról megújuló forrásokra. (Újra)hasznosítható anyagok: ásványok, papír, műanyagok és elektronikai hulladékok.
- 5 A víz, mint korlátos, de megújuló erőforrás. A föld, mint helyhez kötött, sokcélú erőforrás.
- 6 Újratermelhető magántulajdonú erőforrások: mezőgazdaság és élelmiszerbiztonság.
- 7 Tárolható, megújuló erőforrások: erdők.
- 8 Közös felhasználású erőforrások: halászat és halgazdálkodás.
- 9 A szennyezés-csökkentés gazdaságtana: áttekintés. Rögzített forrású helyi és térségi légszennyezés.
- 10 Klímaváltozás. Mozgó forrású légszennyezés.
- 11 Vízszennyezés. Mérgező anyagok és a környezeti igazságosság.
- 12 A fenntartható fejlődés útkeresése. Népeség és fejlődés. A jövő víziói – újra. Lehetséges jövőképek, forgatókönyvek.

További oktatók

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Környezetgazdaságtan Tanszék vezetője hagyja jóvá.